

El professorat d'educació física davant la realitat multicultural: percepció sobre l'alumnat, intervenció pedagògica i trajectòria professional. Un estudi de casos en educació primària

Physical Education Teachers and the Multicultural Context: Perceptions on Students, Pedagogical Intervention and Professional Career. Primary Education Case Studies

Autor: **Gonzalo Flores Aguilar**
Departament d'Expressió Musical, Plàstica i Corporal
Universitat Autònoma de Barcelona (Espanya)

Direcció: **Dra. Maria Prat Grau**
Universitat Autònoma de Barcelona (Espanya)

Dra. Susanna Soler Prat
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya -
Centre de Barcelona (Espanya)

Paraules clau: educació física intercultural, professorat educació física, escoles multiculturals

Keywords: *intercultural physical education, physical education teachers, multicultural schools*

Data de lectura: 18 de novembre de 2013

gfaguilar84@hotmail.com

Resum

A la llum dels nous reptes i problemàtiques que ha desencadenat el progressiu increment de la població escolar estrangera a l'escola primària catalana, l'escola es reafirma com un marc privilegiat per afavorir el seu rol inclusiu, socialitzador i transformador de la realitat social. De la mateixa manera, el paper del professorat adquireix una vital importància per impulsar i instaurar els principis educatius interculturals que les esferes polítiques i teòriques promulguen.

Davant el buit científic que existeix sobre l'interculturalisme i l'educació física (EF), conèixer i analitzar la manera en la qual el professorat d'EF percep i vivència la realitat multicultural de l'alumnat cobra un especial interès, sobretot pel gran potencial educatiu de l'EF per aconseguir els propòsits interculturals a l'escola.

Aquest estudi es focalitza en la pràctica professional del professorat d'EF que compta amb més de cinc anys d'experiència laboral en un centre públic d'educació pri-

mària amb més del 50% d'alumnat immigrant, per donar resposta a les preguntes següents: a) com percep al seu alumnat immigrant?; b) com és la seva intervenció pedagògica en un aula multicultural?; i c) com s'ha desenvolupat la seva trajectòria professional en aquest context?

L'estat de la qüestió d'aquesta tesi es compon de cinc capítols on s'analitzen les temàtiques següents: la diversificació cultural de la societat i l'escola, sobretot de l'escola catalana; el rol del professorat com a agent reproductor i/o de canvi per a la transformació; l'acció pedagògica del professorat en una escola multicultural, focalitzant-se la mirada en el paper del professorat d'EF; l'estat de la formació acadèmica del professorat respecte a l'atenció a la diversitat cultural, i l'EF com a eina per educar cap a la interculturalitat.

Sobre la base de la revisió de la literatura, l'objecte teòric es compon d'un catàleg de tres dimensions que al seu torn

es descomponen en diverses variables i indicadors més específics. Respecte al disseny metodològic, l'orientació interpretativa-qualitativa de la present recerca s'ha decantat per un estudi de casos múltiple (12 casos). L'entrevista semiestructurada i l'observació no participant han estat les tècniques emprades per a la recollida d'informació. Per a la seva anàlisi, l'anàlisi de contingut s'ha desenvolupat amb l'ajuda del programa Nudist Nvivo®.

Els vuit capítols d'interpretació i anàlisi dels resultats es troben estructurats segons les dimensions i variables de l'estudi. Després de la seva discussió, i a manera de conclusió, en aquesta tesi es destaquen: a) una tipificació teòrica dels tres perfils pedagògics del professorat d'EF davant la diversitat cultural de l'alumnat ("sensible-incluser", "romàntic-assimilador" i "burnout-prejudiciós"); i b) un conjunt d'orientacions rellevants per a la consolidació d'una EF intercultural.

Cooperar per competir: narratives d'un entrenador de bàsquet infantil

Cooperate to Compete: narratives of a children's basketball coach

Autor: **Joan Arumí Prat**
Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes
Universitat de Vic (Espanya)

Direcció: **Dra. Montse Martín Horcajo**
Dr. Pere Pujolàs Maset
Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes
Universitat de Vic (Espanya)

Paraules clau: cooperar, aprenentatge cooperatiu, competició esportiva, entrenador, narrativa, etnografia

Keywords: *cooperation, cooperative learning, sport competition coach, narrative, ethnography*

Data de lectura: 15 de maig de 2014

joan.arumi@uvic.cat

Resum

La recerca que es presenta en aquesta tesi narra l'experiència viscuda per un entrenador d'un equip de bàsquet de categoria infantil. En el marc conceptual de la tesi s'analitza la relació de comunicació establerta entre entrenadors i esportistes en el context esportiu i, a la vegada, hi ha un posicionament cap a un model d'entrenador cooperatiu. Aquest model d'entrenador té en consideració la comunicació dels seus esportistes i, per coherència, utilitza estratègies didàctiques d'aprenentatge cooperatiu. Sota l'enfocament constructivista en educació i la perspectiva sociocultural es va construir un perfil d'entrenador que veu l'esportista com un agent actiu, que entén la cooperació com un procés de comunicació i comprèn que el context on

es troba és competitiu i, per tant, interessa guanyar partits.

En la segona part de la tesi, el disseny i desenvolupament de la recerca, es contextualitza la recerca i s'explica com s'han obtingut les dades més rellevants per a la recerca. A través l'enregistrament de les xerrades entre l'equip i l'entrenador d'abans dels partits, de les mitges parts i de després dels partits s'obtenen dades que són categoritzades a partir de les condicions bàsiques que ha de tenir la cooperació. Feta l'anàlisi de dades es justifica la utilització de la narrativa com la forma més adient per representar-les. En concret, es narra l'experiència des de l'etnografia, emprant una escriptura evocativa per mostrar com l'equip de bàsquet utilitza la cooperació per competir. S'argumenta la utilització de l'escriptura

com un mètode de recerca per ajudar a comprendre la relació entre cooperació i competició en l'àmbit esportiu i trencar amb les dicotomies que es presenten al llarg del marc conceptual: entrenador cooperatiu/entrenador tradicional, cooperació/competició, o educació/competició.

Els reptes de les narratives que es presenten en la tercera part de la tesi són mostrar com els extrems de les dicotomies s'entrellacen, com la complexitat de la realitat va més enllà de dicotomies i com la cooperació és un saber cognitiu que evoluciona al llarg de la temporada. Per aconseguir aquests reptes, les narratives se centren en la comunicació dels jugadors de l'equip i en la vulnerabilitat de l'entrenador en tot el procés.